С. 277–283.
3. Гуслистий К. Нариси з історії України. Випуск ІІ. Україна під Литовським пануванням і захоплення її Польщею (з XIV ст. по 1569 р.) / К. Гуслистий. – К.: Видавництво Академії наук УРСР, 1939. – 195 с.
4. Дяченко Д. Будова села / Д. Дяченко. – Харків: Червоний шлях, 1924. – 92 с.
5. Рудницький С. Україна – наш рідний край. Коротка географія / С. Рудницький. – Львів, 1921. – 128 с.

Анастасія Григоренко

СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДІНСТЮ В УМОВАХ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ

Традиційним для української культури є етичне, гуманне, милосердне і толерантне ставлення до дітей та молоді, які потребують особливої уваги внаслідок інвалідності або відхилень у фізичному чи розумовому розвитку.

На жаль, в Україні історично склалася ситуація, за якої ця категорія дітей протягом довготривалого часу залишалася соціально незахищеною і навіть певною мірою ізольованою від соціуму, а відкрите обговорення проблем, стосовно інвалідності – було непопулярним у суспільстві.

Серед науковців дана проблема знайшла висвітлення у дослідженнях Д. Вернер, Л. Вакуленка, Т. Добровольської, В. Мурзи, В. Мухіна, Н. Шабаліна, М. Шведа та ін.

За роки незалежності України проблемі захисту дітей з обмеженими функціональними можливостями приділяється все більше уваги. Позитивну роль у цьому відіграв Закон України від 16 листопада 2000 року «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам», де вперше порушене питання про необхідність пошуку шляхів і механізмів поліпшення життя таких дітей та створення умов для їхньої інтеграції в суспільство [1].

З метою впровадження в Україні кращого світового досвіду у сфері надання послуг з реабілітації Мінсоцполітики наказом від 09.08.2016 № 855 затверджено Типове положення про центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю, яке зареєстровано у Міністерстві юстиції України 01.09.2016 за № 1209/29339. Таким чином, зазначений нормативно-правовий акт є підставою для практичного запровадження моделі комплексної реабілітації осіб з інвалідністю та/або дітей з інвалідністю та/або дітей віком до двох років (включно), які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності, зокрема на базі діючих державних

реабілітаційних установ, підпорядкованих Мінсоцполітики, а також комунальних реабілітаційних установ.

Відповідно до положень про державні реабілітаційні установи їхнім цільовим призначенням є здійснення комплексу реабілітаційних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку дітей з інвалідністю віком до 18 років та дітей віком до двох років (включно), які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності, засвоєння ними знань, умінь, навичок, досягнення і збереження їхньої максимальної незалежності, формування та розвиток фізичних, розумових, соціальних, професійних здібностей з метою максимальної реалізації особистого потенціалу.

Такі центри забезпечують тимчасове перебування в ньому дітей в амбулаторному або стаціонарному режимі, які мають відповідні медичні показання та потребують спеціальних умов для одержання ними комплексу реабілітаційних заходів [3].

Реабілітаційні послуги в стаціонарному режимі перебування можуть отримувати діти, які за станом здоров'я потребують постійного цілодобового догляду.

Такі реабілітаційні установи забезпечують, зокрема: створення умов для зменшення та подолання фізичних, психічних, інтелектуальних і сенсорних порушень, запобігання таким порушенням, коригування порушень розвитку, формування та розвиток основних соціальних і побутових навичок; створення умов для запобігання та недопущення дискримінації стосовно дітей, зокрема шляхом забезпечення розумного пристосування; про ведення відповідно до потреб дитини комплексу заходів з ранньої, соціальної, фізичної, медичної, психолого-педагогічної, фізкультурно-спортивної реабілітації та професійної орієнтації [4].

Реабілітаційні заходи проводяться лише на підставі індивідуальних планів реабілітації дітей, складених, зокрема, з метою реалізації індивідуальних програм реабілітації, із залученням до участі в цьому процесі дітей і (в разі потреби) їхніх батьків або законних представників; розвиток навичок автономного проживання дітей у суспільстві з необхідною підтримкою, формування стереотипів безпечної поведінки, опанування навичок захисту власних прав, інтересів і позитивного сприйняття себе та свого оточення; оперативне коригування (в разі потреби) індивідуальних програм реабілітації дітей з частіші зміни обсягів строків і черговості проведення реабілітаційних заходів.

Реабілітаційні установи забезпечують на безоплатній основі відповідно до законодавства харчуванням дітей, яких зараховано для проходження реабілітації, та проживанням дітей, які отримують реабілітаційні послуги в режимі стаціонарного перебування [5].

Термін курсу реабілітації визначається реабілітаційною комісією після проведення відповідного обстеження дитини. Реабілітація

здійснюється за індивідуальними реабілітаційними програмами, які відповідають особливостям кожної окремої дитини.

Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю ускладнюється і тим, що, крім фізичної або психічної недуги, ці діти мають занижену самооцінку, закомплексовані, у них не розвинені навички дрібної моторики, які сприяють успішному пошуку свого місця у суспільстві. Такі діти часто відчувають себе непотрібними [2].

Список використаних джерел

1. Комунальний заклад «Уманський навчально-реабілітаційний центр Черкаської обласної ради». – URL: http://umandet-dom.ucoz.ua/index/0-2
2. Положення про Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Пролісок» управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради (від 24.05. № 212, 2007 р.).
3. На допомогу батькам, що мають дітей з особовими потребами / Борщевська Л. В., Зіброва А. В., Іванова І. Б. та ін. – К.: Український інститут соціальних досліджень, 2009. – 79 с.
4. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України // Сучасний стан і перспективи розвитку. – К., 2018. – С. 52–55.
5. Звєрєва І. Д. Концептуальні основи соціального захисту людей з функціональними обмеженнями / Звєрєва І. Д., Іванова І. Б. // Інвалід і суспільство: проблеми інтеграції. – К., 2015. – С. 4–10.

Владислав Гумінський

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕР'ЄРІВ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯМ ОСНОВ ФІТОЕРГОНОМІКИ

Дизайн об'єктів середовища в останні роки став зв'язаний з новою сферою діяльності – фітоергономікою (від грецького «фітон» – рослина, «ергон» – робота, «номос» – закон). Фітоергономіка – нове перспективне направлення сучасної науки і практики. Термін введений в 1984 г. в зв'язку з виділенням особливого об'єкту дослідження в системі «людина – машина – середовище». Науковою основою фітоергономіки є комплексний підхід до вивчення систем «людина – машина – середовище». Фітоергономіка виникла на стику декількох наук: біології, медицини, ергономіки, психології, дизайну, ландшафтного дизайну. Синтезуючи досягнення цих наук, фітоергономіка вирішує практичні задачі оптимізації трудової діяльності людини з врахуванням цілого комплексу діючих факторів (антропологічних, психофізіологічних, екологічних, естетичних та ін.). Особлива увага приділяється досягненню комфортних умов в процесі праці, зниженню стомлюваності.